

[Jørgen Junior]

Afrika i et handelssamarbejde i stedet for at forsøge at vanskeliggøre dette samarbejde.

Men der er selvfølgelig også negative ting, hvad angår EF. Jeg er naturligvis glad for at høre, at ministeren er positiv, hvad angår fiskeriforhandlingerne, men ud over nogle kønne lyserøde betragtninger var der desværre ikke nogen realiteter fra ministerens side, og der er brug for realiteter nu. Man må håbe, at optimismen kan holde, men jeg synes ærlig talt ikke, at den hidtidige udvikling af fiskerisamarbejdet i EF har givet meget grund til at tro på, at englænderne fremover vil indtage en anden holdning, end de har gjort indtil nu. Men hvis regeringen vil vise en klar, markant stillingtagen til fordel for fiskerne og bakke det europæiske samarbejde op på den måde, så er det naturligvis positivt.

Hvad angår energien, synes jeg, det er væsentligt, at der er et udvidet samarbejde; tilsvarende med toldafviklingen, hvor man må være meget bekymret over skinkeeksporten, men det forstår jeg at ministeren er indstillet på at tage meget højtideligt.

Så er der de mere uvæsentlige dele efter at have taget de to væsentlige punkter. Hvad angår FN, Nordisk Råd, Europarådet, er det jo en slags snakkeklubber. FN kan have visse skadelige virkninger; vi deltager, men vi er ikke særlig begejstrede for det. Hvad angår Nordisk Råd og Europarådet, er det vel forholdsvis uskadeligt.

Endelig er der det, der efterhånden er blevet en mindre og mindre del, nemlig Danmarks egen udenrigspolitik, som ikke er forbundet med internationale organer, og her er min største indsigelse. Jeg bliver nødt til endnu en gang at nævne det sydlige Afrika. Om socialdemokratiets hovedbestyrelse, som hr. Kjeld Olesen refererer, tager nogle beslutninger, kan i hvert tilfælde ikke have noget at gøre – forhåbentlig da – med de beslutninger, som regeringen har taget. Jeg har tidligere fra denne talerstol sagt, at regeringen har opført sig helt korrekt ved administrationen af den beslutning, som blev truffet i foråret vedrørende Elsams kulkøb. Der er tale om en henstilling, og man har klart og tydeligt sagt, at de beslutninger, der træffes, skal tjene fornuftige interesser. Nu må vi så se, hvad Elsams rapport medfører. Men jeg synes ærlig talt ikke, regeringen kan kritiseres. Jeg synes under alle omstændigheder, vi frem-

over skal sørge for at forstå, at det er ikke her, der skal gås enegang for Danmarks vedkommende. Her skal vi gøre, som man gør i Tyskland, i Japan, i Holland, i EF og i NATO-lande. Her skal man ikke gøre, som man gerne vil have at vi gør i Sovjetunionen, i DDR og i Polen. Her skal vi vise, at vi har et vestligt tilhørsforhold.

Men med andre ord: tilslutning til 90 pct. af udenrigsministerens redegørelse og desværre klar afstandtagen på nogle væsentlige, men ikke altafgørende punkter.

Johan Philipsen (V):

Vi holder folketingsvalg i Danmark, også ofte med uregelmæssige mellemrum, og vi fornyr regeringer, smalle såvel som brede. Når det er forbi, så er vi mange, der med stor tilfredshed konstaterer, at der er et stort flertal i tinget, der står sammen om dansk udenrigs- og forsvarspolitik. Værdien af denne kendsgerning kan vanskeligt overvurderes. Det hører jo med til billedet, at der inden for det store flertal kan være uenighed om detaljer. Det forandrer ikke værdien af sammenholdet.

Det må være en naturlig målsætning for et lille land at øve indflydelse i det omfang, det er muligt, på vore egne forhold og specielt på forholdene i den del af verden, vi ligger nærmest, og som vi lykkeligt stort set deler synspunkter med. Og midlet til at opnå målsætningen er et samarbejde med andre, såvel med naboer som med ligesindede. Og så udføres disse bestræbelser på de vilkår, som er skabt i årene tilforn. Tidligere hændelser og beslutninger er ofte et udgangspunkt, som ingen kan komme uden om. Stort set må vi betegne de senere års europæiske udvikling som lykkelig. De politiske enegængeres tid i Europa er forbi. Disse har såmænd også skabt fortræd nok i fortiden, og nødvendigheden af et samarbejde med et flertal af lande er erkendt af de allerfleste borgere i Vesteuropa. En sammenligning mellem den holdning, der var almindelig efter første verdenskrig, og holdningen efter den anden verdenskrig viser en absolut markant forskel til det bedre.

Jeg er enig med udenrigsministeren i, at dansk udenrigspolitik hviler på de fire hovedpiller, og at disse supplerer hinanden. Vi kan jo nu, efter at Danmark i en årrække har